

Viering van **Witte Donderdag**

**Dorpskerk Eelde
28 maart 2024**

Welkom in deze viering

Welkom in de viering van Witte Donderdag. Even breekt nog het licht door in deze laatste dagen. Jezus deelt het brood met zijn leerlingen tijdens het Pesachmaal, waarbij het volk van God gedenkt hoe de Eeuwige zijn volk bevrijdde. In dit licht gedenken we Zijn dood totdat hij komt.

Ontvangstcommissie is Marjan Zigterman

Marjan en Peter Dijk zijn **koster**

Ouderling van dienst is José Groenboom

Diaken van dienst is Greet Tillema

Lector is Ina Rawée

Hein-Peter Nauta begeleidt ons als **organist**

Voorganger is ds. Kaj van der Plas

Welkom en mededelingen

Bemoediging (allen gaan staan)

o. Onze Hulp is in de naam van de Heer

a. DIE HEMEL EN AARDE GEMAAKT HEEFT.

Drempelgebed

o. (...) door Jezus Christus, onze Heer

a. AMEN

Intochtslied Psalm 67

1 God zij ons gunstig en ge - na - dig.
Hij schen-ke ons 't ge - ze - gend licht
dat o - ver - vloe - dig en ge - sta - dig
straalt van zijn hei - lig aan - ge - zicht:
op - dat hier op aar - de
elk uw weg aan - vaar - de
en tot U zich wend',
zo, dat al - ler - we - gen
ie - der volk de ze - gen
van uw heil er - kent.

De volken zullen U belijden,
o God, U loven al te zaam!
De landen zullen zich verblijden
en juichen over uwen naam.
Volken zult Gij rechten,
hun geding beslechten
in gerechtigheid,
volken op deez' aarde,
die uw arm vergaarde,
die Gij veilig leidt.

De aarde heeft de vrucht gegeven,
die door de hemel werd verwekt,
en uit haar schoot ontspruit nieuw leven
waar God zijn hand houdt uitgestrekt.
God is ons genegen,
onze God geeft zegen,
Hij die alles geeft,
Hij zal zijn geprezen,
Hem zal alles vrezen
wat op aarde leeft.

Groet

v. ... door de Heilige Geest

a. AMEN

(Allen gaan zitten)

We lezen Exodus 12:1-11

1 De HEER zei tegen Mozes en Aäron, nog in Egypte:

2 'Voortaan moet deze maand bij jullie de eerste maand van het jaar zijn. 3 Zeg tegen de hele gemeenschap van Israël: "Op de tiende van deze maand moet elke familie een lam of een bokje uitkiezen, elk gezin één. 4 Gezinnen die te klein zijn om een heel dier te eten, nemen er samen met hun naaste burens een, rekening houdend met het aantal personen en met wat ieder nodig heeft. 5 Het mag het jong van een schaap zijn of het jong

van een geit, als het maar een mannelijk dier van één jaar oud is zonder enig gebrek.

6 Houd dat apart tot de veertiende van deze maand; die dag moet de voltallige gemeenschap van Israël de dieren in de avondschemer slachten. 7 Het bloed moeten jullie bij elk huis waarin een dier gegeten wordt, aan de beide deurposten en aan de bovendorpel strijken. 8 Rooster het vlees en eet het nog diezelfde nacht, met ongedesemd brood en bittere kruiden. 9 Het dier mag niet halfgaar of gekookt worden gegeten, maar uitsluitend geroosterd, en in zijn geheel: met kop, poten en ingewanden. 10 Zorg ervoor dat er de volgende morgen niets meer van over is. Mocht er toch iets overblijven, dan moet je dat verbranden. 11 Zo moeten jullie het eten: met je gordel om, je sandalen aan en je staf in de hand, in grote haast. Dit is een maaltijd ter ere van de HEER, het pesachmaal.

We zingen lied 816

1 Dat wij ons-zelf ge-won-nen ge-ven
aan het be-vrij-den-de be-staan,
aan wat ons uit-daagt om te le-ven.
Dat wij de stil - le roep ver-staan.

Dat wij versteende zekerheden
verlaten om op weg te gaan.
Dat niet de greep van het verleden
ons achterhaalt en stil doet staan.

Omdat de huizen die wij bouwden

geen onderkomen kunnen zijn.
Omdat het bloedeloos vertrouwd
ons achterdochtig maakt en klein.

Dat wat wij hebben ons niet gijzelt,
dat wij van elke dwang bevrijd
naar onbekende plaatsen reizen.
Dat Gij ons onderkomen zijt.

We lezen *1 Korintiërs 11:17-29,33*

17 Nu ik u toch aanwijzingen geef: ik kan u niet prijzen om uw samenkomsten. Die doen meer kwaad dan goed. 18 Om te beginnen: ik hoor dat er bij uw samenkomsten in de gemeente verdeeldheid heerst, en tot op zekere hoogte geloof ik dat ook. 19 Het is onvermijdelijk dat er partijvorming onder u is, zodat duidelijk wordt wie van u betrouwbaar is. 20 Maar bij uw samenkomsten is nu geen sprake van een maaltijd van de Heer. 21 Bij de maaltijd die u houdt zorgt iedereen alleen voor zichzelf, zodat de een honger heeft en de ander dronken is. 22 Hebt u soms geen eigen huis waar u kunt eten en drinken? Of veracht u de gemeente van God en wilt u de armen onder u vernederen? Wat moet ik hierover zeggen? Moet ik u soms prijzen? Op dit punt zeker niet!

23 Want wat ik heb ontvangen en aan u heb doorgegeven, gaat terug op de Heer zelf. In de nacht waarin de Heer Jezus werd uitgeleverd nam Hij een brood, 24 sprak het dankgebed uit, brak het brood en zei: 'Dit is mijn lichaam voor jullie. Doe dit, telkens opnieuw, om Mij te gedenken.' 25 Zo nam Hij na de maaltijd ook de beker, en Hij zei: 'Deze beker is het nieuwe verbond, dat door mijn bloed gesloten wordt. Doe dit, telkens als jullie hieruit drinken, om Mij te gedenken.' 26 Dus altijd wanneer u dit brood eet en uit de beker drinkt, verkondigt u de dood van de Heer, totdat Hij komt.

27 Daarom maakt iemand die op onwaardige wijze van het brood eet en uit de beker van de Heer drinkt, zich schuldig tegenover het lichaam en het bloed van de Heer. 28 Laat daarom iedereen zichzelf eerst toetsen voordat hij van het brood eet en uit de beker drinkt, 29 want wie eet en drinkt maar niet beseft dat het om het lichaam van de Heer gaat, roept zijn veroordeling over

zich af. 33 Daarom, broeders en zusters, wees gastvrij voor elkaar wanneer u samenkomt voor de maaltijd.

We zingen lied 376:1, 7

1 Ziel, mijn ziel, aan-vaard uw luis - ter,
treed te voor-schijn uit het duis - ter
om u met het licht te sie - ren
en uw za - lig-heid te vie - ren.
God wil in zijn wel-be - ha - gen
u als gast aan ta - fel vra - gen,
God, wien he-me-len niet bin-den,
in uw hart een her-berg vin - den.

Jezus, ware levensspijze,
laat mij op de rechte wijze
eten 't brood van uw genade
tot genezing, niet tot schade.
Laat mijn ziel uw liefde ervaren,
die Gij eens zult openbaren,
als ik zal zijn aangezeten
en het brood met U zal eten.

We lezen *Johannes 13:1-16*

1 Het was kort voor het pesachfeest. Jezus wist dat zijn tijd gekomen was en dat Hij uit de wereld terug zou keren naar de Vader. Hij had de mensen die Hem in de wereld toebehoorden lief, en zijn liefde voor hen zou tot het uiterste gaan. 2 Jezus en zijn leerlingen hielden een maaltijd. De duivel had intussen Judas, de zoon van Simon Iskariot, ertoe aangezet om Jezus uit te leveren. 3 Jezus, die wist dat de Vader Hem alle macht had gegeven en dat Hij van God was gekomen en weer naar God terug zou gaan, 4 stond tijdens de maaltijd op. Hij legde zijn bovenkleed af, sloeg een linnen doek om 5 en goot water in een waskom. Hij begon de voeten van zijn leerlingen te wassen, en droogde ze af met de doek die Hij omgeslagen had. 6 Toen Hij bij Simon Petrus kwam, zei deze: 'U wilt toch niet mijn voeten wassen, Heer?' 7 Jezus antwoordde: 'Wat Ik doe, begrijp je nu nog niet, maar later zul je het wel begrijpen.' 8 'O nee,' zei Petrus, 'mijn voeten zult U niet wassen, nooit!' Jezus zei: 'Als Ik ze niet mag wassen, kun je niet bij Mij horen.' 9 'Dan niet alleen mijn voeten, Heer,' antwoordde Simon Petrus, 'maar ook mijn handen en mijn hoofd!' 10 Hierop zei Jezus: 'Wie gebaad heeft hoeft alleen nog zijn voeten te wassen, hij is al helemaal rein. Jullie zijn dus rein – maar niet allemaal.' 11 Hij wist namelijk wie Hem zou uitleveren, daarom zei Hij dat ze niet allemaal rein waren.

12 Toen Hij hun voeten gewassen had, deed Hij zijn bovenkleed aan en ging weer naar zijn plaats. 'Begrijpen jullie wat Ik gedaan heb?' vroeg Hij.

13 'Jullie zeggen altijd "meester" en "Heer" tegen Mij, en terecht, want dat ben Ik ook. 14 Als Ik, jullie Heer en jullie meester, je voeten gewassen heb, moet je ook elkaars voeten wassen. 15 Ik heb een voorbeeld gegeven; wat Ik voor jullie heb gedaan, moeten jullie ook doen. 16 Werkelijk, Ik verzeker jullie, een slaaf is niet meer dan zijn meester, en een afgezant niet meer dan wie hem zendt.

Meditatie

We zingen lied 998

1 Je hebt je vrien-den toen bij-een-ge-roe - pen, —

hun vui-le voe-ten als een knecht ge-was - sen; —

met-een zond Jij hen weg om te ont-moe-ten —

wie niet in de-ze kil-le we-reld pas - sen. —

Je vroeg hen: doe als Ik en ga naar buiten,
 en blijf elkaar met dit gebaar verrassen
 in plaats van je in kerken op te sluiten.
 Je moet steeds anderen de voeten wassen.

Het stof van al de wegen van ons leven,
 kom, was het van de stukgelopen voeten.
 Kom, geef dat onze handen hen genezen
 die ver van huis geen goede vriend ontmoeten.

Dankgebed en voorbeden

Tafelgebed

v. De Heer zal bij u zijn

a. DE HEER ZAL U BEWAREN

v. Verheft uw harten

a. WIJ HEBBEN ONS HART BIJ DE HEER

v. Laten we danken de Heer onze God

a. HET PAST ONS DE HEER TE DANKEN

v. Wij danken U, Heer onze God,

voor uw grote daden van schepping en bevrijding
die Gij gedaan hebt aan Israël, uw volk.
Wij danken U voor Jezus, uw Zoon,
Uw levende Woord van liefde en recht,
van verzoening en vrede,
voor alle volkeren op aarde.
Hij is onze Heer
en zijn gedachtenis viëren wij
aan deze tafel
bij de tekenen van brood en wijn
die Hij ons daartoe gegeven heeft.

Hij ging de weg van liefde ten einde toe.
Hij heeft gegeven wat hij had.
Hij heeft gegeven wie hij was
toen hij op de avond voor zijn dood brood nam,
de dankzegging uitsprak, het brak, en zei:

Dit brood is als mijn leven voor jullie.
Doen jullie net zo, breken en delen, telkens opnieuw,
om mij te gedenken.

Na de maaltijd nam hij op dezelfde manier de beker en zei:

Deze beker is als een nieuwe verbintenis die,
als het ware door mijn uitgegoten bloed,
tussen God en jullie wordt gesloten.
Doen jullie net zo, uitgieten en laten rondgaan,
telkens opnieuw, om mij te gedenken.

v. Als wij dan eten van dit brood
en drinken uit deze beker
verkondigen wij de dood des Heren
totdat Hij komt.

a. MARANATHA

Wij bidden: Zend ons uw Heilige Geest,
bewaar ons bij uw Woord

en maak ons,
in navolging van Hem,
Dienstbaar aan een wereld
waarop gerechtigheid woont.

Onze Vader...

Gemeenschap van brood en wijn

We zingen herhalend 568a

*Ubi caritas et amor,
ubi caritas, Deus ibi est.*

We zingen lied 559

Gij die al onze schuld
in uw vergeving draagt,
wees onze vrede, o
Jezus, voor eeuwig.

Gij die met levensbrood
door tijd en ruimte gaat,
geef alle dagen, o
Christus, dit brood ons.

Gij die ver voor ons uit
in deze wereld zijt,
zend ons met vrede en brood,
Heer, tot de mensen.

Als afsluiting van deze viering zingen we lied 556

1 Al - les wat o - ver ons ge - schre - ven is
gaat Gij vol - bren - gen de - ze laat - ste da - gen,
al - le ge - bo - den wor - den thans vol - dra - gen,
al - le be - proe - ving van de wil - der - nis.

Gij onderhoudt de vlam van ons bestaan,
aan u, o Heer, ontleent het brood zijn leven,
ons is een lofzang in de mond gegeven,
sinds Gij de weg van 't offer zijt gegaan.

Dit is uw opgang naar Jeruzalem
waar Gij uw vrede stelt voor onze ogen,
vrede aan allen die uw naam verhogen:
heden hosanna, morgen kruisig Hem!

Afsluitende lezing: Johannes 14: 27-31

We verlaten in stilte de kerkruimte